

Antal af Valgmænd, som vil fremkomme efter det Forslag, som her foreligger, vil blive for stort til at kunne træde sammen i 3 store Kredse, er det foreslaaet at udvide Antallet af Kredse, og her bringes da i Forslag 9 Kredse, af hvilke de 3, Hovedstadens, Bornholms og Færøernes Repræsentation, er grundlovsfæstede i Grundlovsforslaget. Af de øvrige 6 Kredse tænkes 3 henlagte til Øerne, 3 i Jylland, saaledes at disse Landsdele vælger efter Indbyggerantal henholdsvis 18, nemlig 3 Gange 6, og 24, nemlig 7, 8 og 9 Medlemmer.

Det foreslaas i det fra Folketinget oversendte Valglovsforslag, at Valgmændene ved det endelige Valg af Landstingsmedlemmer skal vælge efter den D'Hondtske Fordelingsmetode. I Lovforslaget, som jeg oprindeligt fremsatte det, var der foreslaaet en Modernisering af den Andræske Metode, saaledes som de højtærede Landstingsmedlemmer kender den fra de nuværende Landstingsvalg. Hvis nogen interesserer sig for disse Valgsørgsmaal, skal jeg kun henlede deres Opmærksomhed paa det Bilag til Betænkningen fra Folketinget, i hvilket af cand. polit. F. Zeuthen og Fuldmægtig i Statistisk Departement V. Elberling er fremstillet et Valg efter den Metode, som var bragt i Forslag i det af mig oprindeligt fremsatte Lovforslag.

Ogsaa Afsnittet om Folketingets Sammensætning har maattet omarbejdes efter den mellem Grundlovspartierne trufne Overenskomst. Da de 3 Partiers Underudvalgsmedlemmer den 12te Marts enedes om Grundlovens Affattelse, henstod kun 2 Punkter uafgjorte, den Paragraf, i hvilken de Landstingsmedlemmer omhandles, der tænkes i Stedet for de nuværende kongevalgte, og den § 32, hvori Folketingets Sammensætning omhandles. Som det vil være bekendt, var i Grundlovsforslaget, som det fremsattes i Fjor og i Aar ved Samlingens Begyndelse, § 32 affattet i væsentlig Tilslutning til den nuværende Grundlovs Affattelse, saaledes at Valget i Enkeltmandskredse grundlovsfæstedes paa samme Maade som nu: „Hver Kreds vælger en blandt dem, der stiller sig til Valg“. Ved Overenskomsten af 12te Marts holdtes § 32 aaben, og det blev udtalt, at dette skyldtes et Ønske om at give de konservative Partier Adgang til, om de ønskede det, paa det øvrige givne Grundlag at forhandle om Forholdstalsvalgmaadens Indførelse ved Valg til Folketinget. Jeg skal ikke opholde mig ved, at der intet foretoges i den Henseende fra de kon-

servative Partiers Side, og at det ikke lykkedes for enkelte Medlemmer, der i Slutningen af Marts gjorde indledende Skridt til en saadan Forhandling. Jeg erindrer kun om Standpunktet. Ligeledes erindrer jeg om, at Folketingets Standpunkt med Hensyn til Forholdstalsvalgmaaden allerede den Gang blev præciseret derhen, at det var Forholdstalsvalgmaaden i Forbindelse med Valg i Enkeltmandskredse, man kunde gaa ind paa.

Den 17. Marts, 5 Dage efter Overenskomsten af 12te Marts, afholdtes der i Underudvalget et Møde, og fra dette udsendtes som fra andre Møder i Underudvalget et officielt Referat. Ifølge dette udtalte Formanden for Partiet Venstre i det andet Ting, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), følgende, som jeg med den højtærede Formands Tilladelse, som jeg udbeder mig ogsaa for nogle andre Citater, skal oplæse: „Fra vor Side“, sagde det ærede Medlem fra Ringkøbing, der er Formand for Partiet Venstre, „ønskes jo ikke Forholdstal, saa var § 32 udfyldt efter vort Ønske, havde den intet indeholdt herom. Stregerne“ — det er Tankestregerne, som fandtes i Overenskomstens § 32 — „er jo netop et Tilbud til Højre om at udfylde Paragraffen, saaledes som Partiet kunde ønske, den skulde lyde. Hos os er der Mulighed for at imødekomme Højre saa vidt, at der gives et Antal Suppleringskandidater som Tillæg til de Folketingsmænd, der udgaar af Valg i Enkeltmandskredsene.“ Jeg tror, at det er af nogen Betydning for Sagens Udvikling at erindre, at Partiet Venstres Formand 5 Dage efter Overenskomsten af 12. Marts udtalte sig saaledes. Det viser, hvorledes Stillingen allerede den Gang var i Partiet med Hensyn til Spørgsmaalet om Forholdstalsvalgmaadens Anvendelse. Den 4. April enedes alle tre Grundlovspartier i Underudvalget — saaledes som officielt meddelt, og hvad der i øvrigt vil være nogle ærede Medlemmer af dette høje Ting, der deltog i disse Forhandlinger, særlig vel bekendt — om, at det ikke vilde være hensigtsmæssigt at optage Forhandling med de enkelte Højremedlemmer, der havde fremsat nogle Andtynninger til en Overenskomst. Grundene var, som det vil være bekendt, at denne Udformning af en Overenskomst var fremsat som et Mindstemaal, som et Ultimatum. Endvidere enedes de om at gøre Indstillingen til Grundlovsfællesudvalget færdig, og i denne Indstilling, som senere er til-